

На основу члана 38. став 4. Закона о девизном пословању ("Службени гласник РС", бр. 62/2006), гувернер Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У О УСЛОВИМА И НАЧИНУ РАДА ДЕВИЗНОГ ТРЖИШТА

Основне одредбе

1. Овом одлуком прописују се услови и начин рада девизног тржишта, као и начин формирања званичног средњег курса динара према страним валутама.

2. На девизном тржишту могу се куповати и продавати врсте девиза и ефективног страног новца које прописује Народна банка Србије.

3. На девизном тржишту обавља се спот, терминска и своп куповина и продаја девиза.

Спот куповина и продаја девиза, у смислу ове одлуке, јесте куповина и продаја девиза за динаре с датумом извршења два радна дана од дана закључења купопродајног уговора.

Терминска куповина и продаја девиза, у смислу ове одлуке, јесте куповина и продаја за динаре с роком извршења на одређени дан изван датума спот валуте, која укључује термине краће од спота и термине дуже од спота.

Своп куповина и продаја девиза, у смислу ове одлуке, јесте куповина и продаја девиза за динаре кад се истовремено уговарају два различита посла – и то спот или терминска продаја девиза за динаре уз истовремену терминску куповину тих девиза за динаре, односно спот или терминска куповина девиза за динаре уз истовремену терминску продају тих девиза за динаре.

4. Послови куповине и продаје девиза и ефективног страног новца између учесника на девизном тржишту могу се обављати електронски, телефоном и телефаксом, као и у директном контакту присутних лица.

5. Међубанкарско девизно тржиште (у даљем тексту: МДТ) јесте део девизног тржишта, на коме се обављају послови куповине и продаје девиза и ефективног страног новца између Народне банке Србије и банака, односно између банака.

6. Међусобни односи у вези с начином рада МДТ-а и у вези са закључивањем уговора о куповини и продаји девиза на МДТ-у између банака и Народне банке Србије уређују се уговором.

7. Народна банка Србије може, ради стабилизовања девизног тржишта, организовати састанак МДТ-а, и то у електронској форми.

За организовање састанка МДТ-а у случају из става 1. ове тачке, Народна банка Србије наплаћује банкама накнаду утврђену прописом којим се уређује јединствена тарифа по којој Народна банка Србије наплаћује накнаду за извршене услуге. На том састанку банке не могу наплаћивати накнаду за послове продаје, односно куповине евра.

Формирање курсева и објављивање курсних листа

8. Банке и Народна банка Србије купују и продају девизе на МДТ-у по курсевима које слободно формирају (котирају) на основу понуде и тражње.

9. На састанку МДТ-а обавља се куповина и продаја евра по курсу који се формира укрштањем понуђених куповних и продајних курсева, и то на нивоу на коме је, у тренутку затварања тог састанка, могуће обавити највећи обим пријављених куповина и продаја.

10. Банка једном дневно, на почетку сваког свог радног дана, слободно формира и објављује своју курсну листу за девизе и курсну листу за ефективни страни новац – применом принципа правилно укрштених курсева и у складу с међувалутним односима на иностраним тржиштима који важе у време формирања тих курсних листа. Формирана курсна листа банке важи до објављивања њене наредне курсне листе.

11. Народна банка Србије, сваког свог радног дана, утврђује званични средњи курс динара према еврѳ – на основу података о закљученој спот продаји девиза (евра) тог радног дана на МДТ-у.

Народна банка Србије објављује званични средњи курс динара према еврѳ до 18.00 часова сваког свог радног дана, који се примењује од 8.00 часова наредног радног дана.

Народна банка Србије, на почетку сваког свог радног дана, утврђује званични средњи курс динара према другим валутама утврђеним одлуком Народне банке Србије којом се прописују врсте девиза и ефективног страног новца које се купују и продају на девизном тржишту – на основу званичног средњег курса динара према еврџ, применом принципа правилно укрштених курсева и у складу с међувалутним односима на иностраним тржиштима који важе у време утврђивања тог курса.

Народна банка Србије, на почетку сваког свог радног дана, за званични средњи курс динара формира курсну листу, која се објављује и примењује од 8.00 часова тог радног дана до објављивања наредне курсне листе.

12. Куповни и продајни курсеви Народне банке Србије за девизе, односно за ефективни страни новац формирају се одузимањем, односно додавањем маржи за девизе, односно за ефективни страни новац у односу на званични средњи курс динара, при чему висину маржи утврђује гувернер.

Народна банка Србије, истовремено с формирањем курсне листе за званични средњи курс динара, формира своју курсну листу за девизе и курсну листу за ефективни страни новац, које објављује и примењује од 8.00 часова тог радног дана до објављивања наредне курсне листе за девизе, односно за ефективни страни новац.

13. Овлашћени мењач своју курсну листу за ефективни страни новац формира слободно, једном дневно, на почетку свог радног дана, и она важи до објављивања наредне курсне листе тог овлашћеног мењача.

Примена курсева банака, Народне банке Србије и овлашћених мењача

14. Банка куповину и продају девиза, односно ефективног страног новца с резидентима и нерезидентима обавља по курсевима у распону куповних и продајних курсева за девизе, односно за ефективни страни новац из своје важеће курсне листе.

15. Народна банка Србије купује од банака ефективни страни новац и продаје га банкама применом куповног, односно продајног курса за ефективни страни новац из своје важеће курсне листе.

Народна банка Србије с резидентима који на основу закона имају девизне рачуне код Народне банке Србије, при куповини и продаји девиза

и ефективног страног новца примењује куповне и продајне курсеве из своје важеће курсне листе.

Народна банка Србије, при откупу, односно продаји ефективног страног новца овлашћеним мењачима с којима има закључен уговор о обављању мењачких послова, примењује куповни, односно продајни курс за ефективни страни новац из своје важеће курсне листе.

16. Овлашћени мењач купује и продаје ефективни страни новац применом куповног, односно продајног курса из своје важеће курсне листе – у распону између куповног и продајног курса.

Закључење уговора на МДТ-у

17. Уговор о куповини или продаји девиза на МДТ-у сматра се закљученим у тренутку кад понудилац прими прихват понуде.

Изузетно од става 1. ове тачке, уговор о куповини или продаји евра на састанку МДТ-а сматра се закљученим у тренутку формирања курса из тачке 9. ове одлуке.

18. Након закључења уговора о куповини или продаји девиза на МДТ-у у коме је Народна банка Србије једна од уговорних страна, уговорне стране су дужне да међусобно размене SWIFT поруке MT300.

Након закључења уговора о куповини или продаји евра на састанку МДТ-а, уговорне стране су дужне да међусобно размене SWIFT поруке MT299, као и да те поруке размене с Народном банком Србије. Ове поруке садрже елементе закључнице прописане на Обрасцу 5, који је одштампан уз ову одлуку и њен је саставни део.

Извештавање

19. Банке су дужне да Народној банци Србије електронски, у складу са упутством којим су уређени израда и електронско достављање података Народној банци Србије, сваког радног дана до 15.00 часова достављају следеће податке:

а) *за претходни радни дан:*

– дневни извештај о показатељу девизног ризика банке (Образац 1),

- девизну позицију банке (Образац 2),
- извештај о спот купопродаји девиза од резидената и нерезидената (Образац 3а),
- извештај о терминској купопродаји девиза од резидената и нерезидената (Образац 3б),
- извештај о своп купопродаји девиза од резидената и нерезидената (Образац 3в),
- извештај о купопродаји ефективног страног новца од резидената и нерезидената (Образац 3г),
- извештај о непосредној спот продаји другој банци девиза и ефективног страног новца (Образац 4а),
- извештај о непосредној терминској продаји другој банци девиза и ефективног страног новца (Образац 4б),
- извештај о непосредној своп продаји другој банци девиза и ефективног страног новца (Образац 4в);

б) *за текући радни дан* – формиране курсне листе за девизе и ефективни страни новац.

Банке су дужне да, за текући радни дан, Народној банци Србије доставе:

- извештај о непосредној спот трговини – спот продаји другој банци и спот куповини од друге банке девиза (евра), укључујући и спот трговину у оквиру своп послова, које су закључене до 12.30 часова (Образац 4аа) – најкасније до 13.30 часова;
- извештај о непосредној спот трговини – спот продаји другој банци и спот куповини од друге банке девиза (евра), укључујући и спот трговину у оквиру своп послова, које су закључене од 12.30 до 16.00 часова (Образац 4аб) – најкасније до 17.00 часова.

Банке су дужне да, поред курсне листе за ефективни страни новац, Народној банци Србије, сваког радног дана до 9.00 часова, доставе и податке о најмањем износу који се плаћа при откуп у ефективног страног новца, односно највећем износу који се наплаћује при продаји тог новца код обављања мењачких послова, и то за све валуте из своје курсне листе.

Народна банка Србије, сваког свог радног дана до 14.00 часова, објављује на свом сајту податак о курсу динара према евр у израчунатом на основу података из извештаја из става 2, алинеја прва, ове тачке (индикативни курс динара), као и податке из става 3. те тачке.

Обрасци из ове тачке одштампани су уз ову одлуку и њен су саставни део.

Према банци која у извештајима из ове тачке достави нетачне податке – Народна банка Србије предузеће мере предвиђене законом којим се уређују банке и прописом којим се утврђују ближи услови и начин вршења контроле Народне банке Србије над банкама.

20. Банка не може куповати и продавати девизе и ефективни страни новац од Народне банке Србије на МДТ-у у следећим случајевима:

- ако је кредитно неспособна у смислу прописа којим се уређују минимални услови кредитне способности банака;
- ако је неликвидна у смислу закона којим се уређују банке;
- ако јој је Народна банка Србије решењем којим јој је изрекла налоге за отклањање утврђених неправилности забранила да учествује на девизном тржишту.

Прелазна одредба и завршне одредбе

21. Уговор из тачке 6. ове одлуке, Народна банка Србије и банке закључиће најкасније у року од шест месеци од ступања на снагу те одлуке. До закључења тог уговора примењиваће се одредбе уговора о организовању састанка МДТ-а закљученог између Народне банке Србије и банака у складу с тачком 7. став 3. Одлуке о условима и начину рада девизног тржишта ("Службени гласник РС", бр. 67/2006, 71/2006, 81/2006, 116/2006 и 24/2007) ако нису у супротности са овом одлуком.

22. Даном примене ове одлуке престаје да важи Одлука о условима и начину рада девизног тржишта ("Службени гласник РС", бр. 67/2006, 71/2006, 81/2006, 116/2006 и 24/2007).

23. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику РС", а примењује се од 4. јуна 2007. године.

О. бр. 57
30. маја 2007. године
Београд

Г у в е р н е р
Народне банке Србије
Радован Јелашић, с.р.